

*На початку Бог створив Небо та землю.
А земля була пуста та порожня,
і темрява була над безоднею,
і Дух Божий ширяв над поверхнею води...*

Цілющі джерела, освячені Богоявленням

Як природні джерела стають святими і цілющими? Цю таїну життєдайної води споконвіку намагаються осягнути люди. Спробували й ми це зробити, побувавши біля святих джерел у Рівненській, Львівській та Івано-Франківській областях.

Лариса МАРЧУК

Люрд у Карпатах

Стояли на автобусній зупинці в Богородчанах, що на Івано-Франківщині, дві молодичі. Одна захоплено розповідала, як їздила до Франції і зцілилася водою із самого Люрда, де було явлення Богородиці. Слухала те в очікуванні свого автобуса старенька бабуся. Вона враз насторожилася, розхвилювалася й іще ближче підійшла до жінок, аби ліпше почути про чудеса зцілення. Нарешті не витримала й втрутилася в розмову:

– Ось ви розповідаєте про цілющу воду з Люрда, я там ніколи не була. Зате цю назву вперше почула від нашого сільського вчителя ще перед війною. Високо в міжгір'ї у гроті наших Карпат, поблизу села Маняви, в давнину поселилися перші монахи. Там, кажуть, колись було явлення Богородиці, після чого стала жива вода текти, до якої приходили прочани і зцілювалися. А прочани з-за кордону, що мандрували по світу святими місцями, порівнювали її з водою з Люрда. І сьогодні люди їздять туди по святу воду...

Блаженний камінь знайти непросто. Орієнтиром є відомий монастир Скит Манявський. Але щоб дістатися до Блаженного каменя, треба піднятися на висоту близько кілометра від мосту на

річці Манявка та йти лісовою дорогою вгору, минаючи монастир, далі – гірською стежкою на південний схід іще 300 метрів. Нарешті, коли перед очима постає скеля-горган, яка нагадує відкриту пащу лісового звіра, кожний відчуває особливу атмосферу благодаті. Тут так добре вашому серцю, що, здається, воно затихає. Та не варто панікувати, можна починати молитися або мовчки з подякою споглядати навколишню красу. Той, хто вміє слухати самого себе, відчуває тут неабияку легкість. Довкола літають птахи, і здається, що й ти можеш злетіти.

Цього року в липні прикарпатці святкували 400 років, відколи на це місце прийшли ченці з Києво-Печерської лаври, що шукали в міжгір'ї Карпат святу воду. Вони її знайшли під каменем, який і почали називати Блаженным. Пізніше поблизу збудували монастир, котрий пережив велику й цікаву історію становлення і був духовною скарбницею українського народу, за що його називали Руським Афоном. Коли татари зруйнували монастирську церкву, вбили ченців, місцевих людей, то на деякий час перестала тек-

ти вода з-під Блаженного каменя. Тільки завдяки молитвам послушників джерело знову забило, але тепер цілющу воду доводиться збирати по краплинах.

– Я мала приємні хвилини насолоджуватися перебуванням біля Блаженного каменя, – розповіла «Вічу» Наталя Мороз, яка приїхала сюди з прочанами зі Львова. – Вражають не тільки гори, чисте повітря, а передусім зміна твого внутрішнього стану. Таке тепло і спокій я відчувала ще маленькою, коли мама пригортала мене до себе. Я збрала краплинки води у пляшечку і спробувала. Вода м'яка і навіть солодка.

Уже давно не тече струмочком свячена вода з-під Блаженного каменя, а повільно капає. Тому не всі прочани піднімаються до неї по ті життєдайні краплини. Місцеві ченці збирають їх і додають у джерельну воду, що протікає поруч, розливають у пляшечки. Відтак кожний може придбати за символічну ціну свячену воду з монастирською етикеткою.



По свячену воду з каністрами

Ще донедавна воду у Львові подавали в будинки по три години – зранку і ввечері. Напевно, тому чимало городян добре знають про цілющі джерела довкола міста на пагорбах Високого Замку, у Винниківському, Брюховицькому лісах, а також у сусідніх селах. І хоча нині вода в місті є цілодобово, більшість львів'ян її не вживають для пиття, а користуються привізною, яку продають із цистерн. Або ж самі виїжджають по воду до джерел. Найпопулярнішим, оповитим легендами є Раковецьке джерело, розташоване за 20 кілометрів від Львова, на території села Новосілки, що межує із селом Раковець. Щоденно сюди прибуває кілька десятків автомашин, і люди з пластиковими каністрами набирають цілющу воду. Але перш ніж підійти до джерела, всі зупиняються біля каплиці Матері Божої і моляться. Адаже молитва є передумовою того, щоб цілющі властивості святої води посприяли кожному в подоланні недуги. Джерело окултурене, над ним збудована нова каплиця, вода тече з-під гори, на якій росте гарний ліс, і надходить у невелику водойму, вимощену каменем і забетоновану довкола. У центрі водойми, на дні, викладено камінний хрест. Висота води – 50–60 сантиметрів. І кожний, хто прагне зцілення, заходить у водойму босий і з молитвою проходить 12 кіл навколо хреста й водночас попиває цілющу воду. Температура її стала – 4 градуси і в спеку, і в холод. Тож люди за будь-якої пори року виконують цю процедуру і, як свідчать численні факти, виліковуються.

– Я маю бронхіальну астму, – розповів «Вічу» львів'янин Любомир

Буць. – І взяв собі за правило їздити у вихідні сюди на зцілення. Почуваюся значно краще. Коли розповів лікарці, які процедури приймаю, вона розповіла, що має пацієнта, котрий у свої 70 завдяки раковецькій воді вилікував цю хворобу. На мою думку, молитва, що супроводжує водні процедури, заряджає воду позитивною енергією, яку кожний посилає в надії на одужання. А, як відомо, ніщо безслідно не зникає. Місце і вода намолені. Ми вже всі грамотні й багато читаємо духовної та наукової літератури. Доведено, що вода має пам'ять. Ось і молитва кожного тут «записується», і всі, хто сюди приходить із відкритим серцем, одержують від цього позитив, а це і є зцілення.

– У мене постійно набрякають ноги, і причин тому дуже багато, бо маю букет хвороб. Але у вихідні спеціально приїжджаємо з чоловіком, щоб походити по воді, й упродовж тижня, навіть у спекотні дні, ноги мене не турбують, – каже медсестра Наталія Сливка. – От узимку я не наважуюся зробити таку процедуру, бо дуже боюся холоду. Сподіваюсь, коли подолаю цей страх, піду джерелом і в мороз.

Коли заходиш у нього, холодна вода пече ноги, вже на другому колі хочеться вийти й зігрітися, та як починаєш зосереджуватися на внутрішній молитві, то й холоду не відчуваєш, а згодом, уже на шостому-сьомому колі, звикаєш до цієї температури. Коли виходиш із водойми, ноги палають жаром, усе тіло наповнюється легкістю, навіть розмовляти не хочеться. Мовчки сідаєш на лавку й насолоджуєшся не тільки краєвидами, а й внутрішнім чарівним спокоєм. І споглядаєш, як прибувають нові люди, ходять по колу, навіть занурюють у воду немовлят, які при тому не плачуть. Приносять паралізованих хворих, і вони сидять

Історія

За легендою про Раковецьке джерело, ще за часів Австро-Угорської монархії ці землі належали поміщику, який вирішив закрити два джерела, котрі заважали йому в сільськогосподарських роботах. Після цього він раптово осліп. За кілька років йому приснився сон: якщо відкриє джерела й омие тією водою очі, то прозріє. Він так і зробив – зір повернувся. З удачності поміщик збудував біля джерела каплицю, де було явлення Божої Матері. У роки Другої світової війни каплицю розібрали, але за часів незалежності України відбудували.

у воді по кілька хвилин із невеликими інтервалами. Тут панує атмосфера вдячності Богородиці, яка своїм явленням освятила це джерело. Гадаю, навіть ті люди, які набирають багато води, наповнюючи не одну каністру, і везуть її додому з вірою, що вона їм допоможе, не спричиняють обміління джерела, бо залишають на цьому місці щирю молитву.

Після того, як раковецьку воду досліджували в лабораторії і виявили чималий вміст срібла, знайшлися ділки, котрі хотіли побудувати тут завод з випуску мінеральної води, але люди об'єдналися й не дали цього зробити.



Купальні праведної Анни

Джерела святої Анни розташовані поблизу села Онишківці, на межі Рівненської і Тернопільської областей. І все ж це є Дубенський район Рівненської області. Від міста Кременець – 12 кілометрів, від Дубна – 29. Цей життєдайний оазис дедалі розбудовується, бо щороку збільшується потік прочан. Довелося обладнати окрему автостоянку. Територію обгородили, перед джерелами зробили сквер із клумбами та лавочками. Над джерелом – каплиця, поруч – церква. Перед купальнями святої Анни розташовані спеціальні роздягальні – чоловічі й жіночі. Оголеними чи в купальниках у святую воду заходити не можна – лише в сорочках або майках. Поруч у крамницях продають чоловічі футболки й довгі шорти та жіночі чи то нічні сорочки, чи то сукенки. Я придбала трикотажну білу сукенку, переодягнулась і з великим бажанням скупатись спекотного літнього дня стала на східці, які вели у воду. Та раптом зупинилася – вода була крижана. А тим

часом люди довкола мовчки і якомось зосереджено плавали. Мене зупиняв страх: чи безпечний перепад температур (+27 повітря та +4 градуси води)? Прочитала молитву, перехрестилася й занурилась у чисту воду. Тіло обпекло, наче вогнем, тричі пірнула та швидко вийшла з купелі. Фізичний стан важко навіть описати. Спочатку здалося, що земне тяжіння на мене вже не діє, такими легкими були ноги, руки. Не треба докладати жодних фізичних зусиль, щоб виконати прості гімнастичні вправи. Тіло корилося за першого руху. А все довкола відбувалося наче уві сні: поблискували на сонці хрести на куполах, особливо яскравими були квіти на клумбах, упорядкована територія заповідної купальні сяяла чистотою і світлом. Було багато людей, але вони ходили повільно й розмовляли між собою тихо. Біля криниці вишикувалася черга: люди набирали цілющу воду. Також її можна було придбати у пластиковій пляшці з фірмовою етикеткою.

– Я із сім'єю буваю на джерелах дуже часто, бо ми тут поруч, у Кременці, мешкаємо. Цього року 6 серпня, на храмове свято Успіння Пресвятої Анни, наїхало стільки прочан, що завжди синя й прозора вода в озері стала білою від крейди, яка є на дні, – розповідає педагог Оксана Кухарук. – Такої кількості прочан я ніколи не бачила, а тому зробила фото.

Хоча джерела мають дуже давню історію, оповиту легендами, окультурили та облагородили їх лише 2000 року. За радянських часів, аби прочани сюди не ходили, джерела закрили бетонними плитами, але вода все одно пробилася. Нині у благодатних водах зцілюється чимало людей. Щоправда, ніхто не веде обліку. Люди переповідають випадки зцілення, коли сюди приїздять. У спілкуванні з прочанами я завжди чую про факти видужання від численних хвороб. Знаю не одне подружжя, які роками не мали дітей. Лікування в санаторіях не допомагало. Та після того, як ці пари відвідували купальні, молились, Бог дав їм дітей.

P. S.

Вода в купальнях святої Анни ніколи не замерзає. У цьому я пересвідчилася, побувавши цього року в перший день Різдва на джерелах. Довкола чорнів у сутінках ліс, коли ми під'їхали до озер. Облагороджена територія сяяла гірляндами святково вбраних ялинок і шопок. Стояло одразу три шопки – одна гарніша за одну. Підійти до купальні було важко – ожеледи-

ця. Зате у воді відбивалося барвисте світло лампочок. У криниці набрала води. Температура повітря – мінус 10 градусів. Я почала оглядати одну з шопок, де мистецьки була відтворена сцена народження Ісуса. Раптом у сні в яслах щось заворушилося. У мене майнула думка: невже різдвяні чудеса починаються? Й одразу мені стало гаряче, відчула, як кров у скронях запульсувала. Підійшла ближче й пригледілася. Сіно в колиці під немовлям активно почало підніматись догори, і звідти вилізла голова білого кудлатого kota. Він, мружачи сонні очі, дивився на мене, ніби хотів запитати: «Ти що, kota ніколи не бачила?».

КашерітА

Людство постійно розкриває дедалі нові таємниці про воду. Учені стверджують, що 70 відсотків усіх сучасних хвороб спричинені вживанням забрудненої питної води. Адже сама людина на 80 відсотків складається з води. Наукові дослідження свідчать: вживання якісної води набагато збільшує тривалість життя людини. І все-таки таємницю її впливу на організм людини ще не відкрито. Властивості води, а їх чимало, – окрема тема для розмови. Вода має здатність записувати інформацію, вона має пам'ять. І це дослідили вчені. Якщо біля джерел відбулося Богоявлення, то змінюється структура води й вона набуває нових властивостей, а люди, які з молитвою і надією приходять по зцілення, одержують допомогу й називають воду святою. До того ж, коли біля таких водойм відбуваються богослужіння, хресні ходи, багато прочан моляться, тим самим підсилюється благодатний вплив води на людський організм. Сказано ж у Біблії: по вірі кожному дається, бо в Бога немає нічого неможливого.

Історія

За легендою, на місці джерела колись стояв храм, який пішов під землю. Так Господь урятував його від наруги, що її чинили татари над православними святинями. Минуло багато років, і пастушки знайшли на цьому місці ікону святої Анни. Вони принесли її в Онишківці до сільської церкви. Однак наступного дня ікона знову опинилася там, де її знайшли. І тоді люди зрозуміли, що на місці знахідки треба побудувати каплицю. Згодом тут забило джерело. Так з'явилася каплиця святої Анни. Але під час Першої світової війни через село Онишківці проходила лінія фронту, і все було зруйновано. Лише по війні каплицю відбудували. У 50-ті роки минулого століття, в часи радянського атеїзму, її перенесли в село з наміром відкрити буфет. Але ніхто із селян цього зробити не наважився. Дерев'яна каплиця згнила під дощами та снігом. А потічок із водою засипали. У 90-ті роки джерело очистили, заклали фундамент із бетонних блоків і плит у вигляді трьох коридорів, якими знову потекла вода. Згодом тут збудували приміщення і храм для жіночого монастиря. Послушниці опікуються цим джерелом. Щоденне вечірнє богослужіння завершується хресним ходом з іконою святої Анни довкола озер.

